

OLIMPIADA REPUBLICANĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
29 APRILIE 2017
Clasa a IX-a
SUBIECTUL I

60 de puncte

Citește textul și realizează următoarele sarcini:

Controlând căciula de stuf a acoperișului, meșterii au găsit-o friabilă, deci s-a hotărât că trebuie refăcută în întregime din stuf nou. Doar că, oricât de universali erau, nici unul dintre cei trei meșteri nu știa să facă acoperiș de stuf. În sat mai era un singur meșter, de 85 de ani, care se mai pricepea la așa ceva, dar nu se știa dacă mai este în stare să se suie pe acoperiș. Am pornit deci cu toții în pelerinaj la nea Balgioi, care locuia în partea opusă a satului.

Nu l-am găsit acasă, era la lucru, la învelit o casă bătrânească, deci era sănătos și în putere și ne-am înscris și noi pe lista de așteptare. Acasă era doar soția lui, și ea trecută de 80 de ani, care lucra o ie cu alesături, despărțind firele țesăturii și adunându-le în modele complicate, fără să poarte ochelari. Am aflat astfel cu uimire că și ea e ultima din sat care mai lucrează ii, pe bani, și am rugat-o să-mi facă și mie una. O port și acum, când vreau să fiu elegantă, aducându-mi de fiecare dată aminte, cu nesfârșită admirație, de acea familie de bătrâni puternici și pricepuți, neînfrânți de timp.

În cele câteva zile cât a lucrat nea Balgioi, înlocuind vechiul acoperiș cu unul nou, am stat toți privindu-l, deveniți spectatori fermecați ai nașterii din firele de stuf tânăr, abia tăiat din baltă, a unei opere de artă. Așeza și lega între ele mănunchiuri de tulpini asemănătoare unor subțiri tuburi de orgă vegetală, prin care, în următoarele decenii, nici ploaia, nici ninsoarea nu mai aveau să pătrundă. Era o operație savantă pe care el, Meșterul, cocoțat, cu toți cei 85 de ani, în vârful scării de câțiva metri, mai avea puterea să ne povestească, muncind, întâmplări de pe front, din cele trei războaie în care luptase: Războiul Balcanic, Primul și al Doilea Război Mondial.

...La Comana am învățat că timpul nu este alcătuit numai din secolele care formează istoria, ci și din clipe care formează destinul efemeridelor. Comana nu a fost pentru mine un paradis, ci o capsulă protectoare față de lipsa aerului respirabil din jur.

O capsulă din care sfârșitul lui 1989 ne-a smuls cu brutalitate și ne-a aruncat de pe malul istoriei în mijlocul curentului. Nu am revenit la Comana cu lunile și cu anii. Libertatea sufla cu o violență de uragan în care plantele nu mai puteau crește. N-am mai făcut straturi, n-am mai cules ciuperci, prune, gutui, n-am mai tăiat trandafirii, n-am mai tăiat vița, nici perii pe spalere. N-am mai scris.

(Ana Blandiana, *Casa din afara istoriei*)

Nr	Item	Scor	Scor
1	Prezintă consecutiv 4 cauze de ce autoarea se înscrie pe lista de așteptare a meșterului nea Balgioi.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4

2	<p>Pornind de la datele din text și faptul că acțiunea are loc în vara anului 1977, dedu:</p> <p>Anul nașterii lui nea Balgioi _____</p> <p>Vârsta lui la începutul Primului Război Mondial _____</p>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	<p>Definește, fără a recurge la sinonime, sensul actualizat în context al cuvintelor <i>acoperiș</i>, <i>spectator</i>, <i>meșter</i>, <i>clipă</i>.</p> <p><i>Acoperiș</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>Spectator</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>Meșter</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>Clipă</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	<p>Rezumă, în limita de 35-40 de cuvinte, alineatul al treilea al textului.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>Total cuvinte:</i></p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	<p>Descifrează, în limita a câte un enunț, cum trebuie înțelese îmbinările:</p> <p><i>Am pornit în pelerinaj</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>Bătrâni neînfrânți de timp</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>Orgă vegetală</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
6	<p>Interpretează, în text coerent, o metaforă din secvența:</p> <p><i>O capsulă din care sfârșitul lui 1989 ne-a smuls cu brutalitate și ne-a aruncat de pe malul istoriei în mijlocul curentului.</i></p> <p>Secvența-metaforă:</p>	L 0 1 2	L 0 1 2

	<p>Comentariul</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	3	3
7	<p>Citează un catren din textele poetice memorate în acest an de studii, numind textul și autorul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
8	<p>Exprimă-ți, în spațiul rezervat, atitudinea susținută de 3 argumente în legătură cu importanța muncii fizice.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
9	<p>Describe, în spațiul rezervat, cum arată o ie tradițională.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

10	<p>Delimitează, prin bare oblice și numere, propozițiile din fraza dată, subliniind cu o linie predicatul.</p> <p><i>...La Comana am învățat că timpul nu este alcătuit numai din secolele care formează istoria, ci și din clipe care formează destinul efemeridelor.</i></p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
11	<p>Explică, prin regulile corespunzătoare, aplicarea semnelor de punctuație marcate în fraza dată:</p> <p><i>Așeza și lega între ele mănunchiuri de tulpini asemănătoare unor subțiri tuburi de orgă vegetală,^(a) prin care,^(b) în următoarele decenii,^(b) nici ploaia,^(c) nici ninsoarea nu mai aveau să pătrundă.</i></p> <p>(a) _____</p> <p>_____</p> <p>(b) _____</p> <p>_____</p> <p>(c) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
12	<p>Redactează un anunț prin care autoarea caută o echipă de meșteri pentru renovarea unei case tradiționale, deducând din text sau adăugând informațiile necesare.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
<p>5 puncte pentru corectitudinea tuturor secvențelor scrise</p> <p>Total 60 de puncte</p>			

